

РЕШЕНИЕ

№ 35170

гр. София, 14.09.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 61 състав, в
публично заседание на 10.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маргарита Немска

при участието на секретаря Цонка Вретенарова, като разгледа дело номер **7715** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и следващите от АПК вр. чл.46а, ал.1 от Закона за чужденците в Република България.

Образувано е по жалба на Я. Л. Н. /Y. L. N./ ЛНЧ [ЕГН] , роден на 06. 08. 1982 г. в К., гражданин на К., настанен в СДВНЧ – [населено място] чрез адв. С. П. с приложено към жалбата пълномощно срещу Заповед УРИ № 5392-ПАМ - 314/09.06.2026 г. на Началник на отдел „Миграция“ –СДВР, с която е наложена административната мярка "принудително настаняване в Специален дом за временно настаняване на чужденци за срок не повече от 6 /шест/ месеца, от датата на фактическото задържане „

С жалбата се иска отмяната на заповедта, като се твърди, че тя е незаконосъобразна, издадена е в нарушение на установената форма и при липса на мотиви, в това число е издадена и в условията на висящо производство по чл.76а и сл. от Закона за убежището и бежанците. Твърди се, че не е изследвана възможността за по-лека алтернативна мярка, предвидена в чл.44, ал.5 от ЗЧРБ, както и не е съобразено обстоятелството, че жалбоподателят разполага с конкретен осигурен му адрес на пребиваване. Твърди се противоречие с материалноправните разпоредби, нарушение на международното право, риск от рефулман и противоречие с целта на закона.

Жалбоподателят се явява лично и с упълномощеният адв. П., който поддържа жалбата, с която се твърди материална и процесуална незаконосъобразност на заповедта, претендира присъждането на адвокатско възнаграждение по договора за правна защита и съдействие на основание чл.38 ал.1 т.2 от Закона за адвокатурата. Представя подробни писмени бележки.

Ответникът - чрез процесуален представител юрк. И. намира жабата за неоснователна и моли да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение. В представени писмени бележки

поддържа, че заповедта е издадена от компетентен орган, при спазване на процесуалните правила и в съответствие с чл. 44, ал. 6 ЗЧРБ. Счита, че са налице основания за принудително настаняване и че по-лека мярка не би била ефективна, тъй като жалбоподателят не е доказал адрес за пребиваване, средства за издръжка и здравно осигуряване. Поради това намира задържането за съответстващо и на чл. 15, § 1 от Директива 2008/115/ЕО и иска жалбата да бъде отхвърлена.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - ГРАД, като обсъди доводите и възраженията на страните, извърши дължимата служебна проверка на оспорения акт на основанията по чл.146 АПК вр. чл.168, ал.1 АПК, от фактическа и правна страна приема за установено следното:

Със Заповед УРИ № 4536 ПАМ– 280 от 28.06.2025г. на Началника на ГПУ – С. е наложил на жалбоподателя ПАМ по чл. 39а, ал. 1, т. 2 и чл. 41, т. 4 от ЗЧРБ – Връщане до страна на произход-К.. Не е установено лицето да е преминало легално през ГКПП на страната. С Решение № 4926/30.09.2025 г. на председателя на ДАБ при МС на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут. С Решение № 5624/ от 11.02.2026 г., постановено по адм. дело № 10998/2025г. по описа на АССГ жалбата на Я. Л. Н. срещу решението на председателя на ДАБ е отхвърлена. Първоинстанционното съдебно решение е оставено в сила с Решение № 5857/01.06.2026 г. по адм. дело 3291/2026 г. на ВАС

Установява се и че с Решение № ВР-11/17.06.2026 г. на Интервюиращ орган при РПЦ- С. не е допусната последваща молба на жалбоподателя до производство по общия ред. Въпросното решение е обжалвано пред Административен съд София- град и е образувано адм. дело № 8117/2026 г. по описа на АССГ -42 състав и към момента не е постановен съдебен акт по същество.

От писмените доказателства по делото се установява, че Я. Л. Н. е подал молба за предоставяне на международна закрила с вх.№ КП-04-3234/03.06.2026г. до ДАБ към МС, като видно от приетото по делото решение, молбата е възприета като последваща по смисъла на Регламент (ЕС) 2024/1348 и молбата не е допусната до производство за предоставяне на международна закрила на основание чл.76 ал.1 т.2 от ЗУБ.

На 09.06.2026 г. жалбоподателят е задържан в РПЦ –С., отдел „Военна рампа“ т.е. на известен на държавните органи адрес, в място под контрола на ДАБ, след което е отведен в СДВНЧ –С., кв. Б..

След направени справки за установяване на самоличността и статута му, на основание чл.41, ал.4 и чл.44, ал.1, ал.6, ал.8 и ал.10 от ЗЧРБ е предложено на началника на отдел „Миграция“ СДВР да бъде издадена заповед за принудителното му настаняване в специален дом за временно настаняване на чужденци. Фактите по задържането и проверката на статута на Я. Л. Н. са обективирани в докладна записка рег. № УРИ 5392р-340/090.06.2026г. В същата е посочено, че на г-н Н. е разяснено, че е незаконно пребиваващ в страната и трябва да се завърне в страната си по произход или друга сигурна държава; същият категорично отказал и заявил, че няма външен адрес, на който да пребивава, няма близки и познати, при които да отседне.

Позовавайки се и на основанията, визирани в чл. 44, ал. 6, ал. 8 и ал. 10 от ЗЧРБ и чл. 10, ал. 1, т. 1 от Наредба № Из-1201 от 01.06.2010 г. за реда за временно настаняване на чужденци в специалните домове за временно настаняване на чужденци и в техните звена и за организацията и дейността им, административният орган е издал оспорената в настоящото производство Заповед УРИ № 5392 ПАМ – 314 от 09.06.2026г., с която е разпоредил принудителното настаняване на Л. Н. Я., гражданин на К., в СДВНЧ при Дирекция «Миграция» за срок не повече от 6 месеца, считано от фактическото му настаняване.

Към преписката е приложено и заверено копие на заповед на директора на СДВР - № 513з – 9426 от 06.12.2018 г., с която са делегирани правомощия на началник сектор/ главен оперативен

дежурен/ при ООДЦ – СДВР да налага ПАМ по чл. 39а, ал.1, чл. 44, ал. 5, ал. 6 , ал. 9 и ал. 13 от ЗЧРБ. Приложена е и Заповед № 513з-5977/19.05.2025 г. на директора на СДВР, с която на С. Т. С. началникът на сектор „Незаконна миграция“ СДВР, е възложено да изпълнява общо и непосредствено ръководство на отдел „Миграция“ при СДВР.

За жалбоподателя е представена декларация от името на К. Д. Д., с която е изразила съгласието си да предостави адрес и подслон на жалбоподателя, като е посочен и адрес, на който ще се осъществи пребиваването му след евентуално негово освобождаване. Декларирала е, че същата има и лична връзка с жалбоподателя.

Представен е и трудов договор от 03.11.2025 г., сключен между ОП “Столично предприятие за третиране на отпадъци“ и Я. Л. Н., видно от който жалбоподателят е назначен на длъжност , работник рециклиране на отпадъци на с на 8-часово работно време. Договорът е безсрочен.

Приет е приемо - предавателен протокол от 19.06.2026 г., изготвен от служители на Дирекция „Миграция“ – МВР/ лист122 от делото/, видно от който жалбоподателят е предаден на 19.06.2026 г. на отдел „Производство за международна закрила“ при РПЦ –С. към ДАБ в МС и съответно освободен от СДВНЧ –С., кв.Б..

В хода на съдебното производство са приети представените от жалбоподателя писмени доказателства, тези съдържащи се в административната преписка, както и такива изискани от Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет.

Въз основа на изложеното съдът изведе, че жалбата е процесуално допустима – подадена е в предвидения от закона 14-дневен срок след съобщаване на оспорената заповед, от процесуално легитимирано лице с правен интерес от оспорването – адресат на административния акт, неблагоприятно засегнат от правните му последици.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Заповедта е издадена от компетентен административен орган предвид уредената в разпоредбата на чл. 44, ал.1 ЗЧРБ възможност за делегиране на правомощия и съгласно Заповед № 513з – 5977 от 19.05.2025 г. на директора на СДВР.

Административният акт е издаден и в предвидената от закона писмена форма, като същият съдържа фактически и правни основания.

Като фактическо основание за налагане на мярката по чл. 44, ал. 6 от ЗЧРБ е посочено наличието на реална опасност от укриване на чуждия гражданин във връзка с наложената му принудителна административна мярка със Заповед УРИ № 4936 ПАМ-280/28.06.2025г. и невъзпрепятстване на нейното изпълнение, както и мотивите, изложени в докладна записка рег.№ УРИ 5392р-340/09.06.2026г. по описа на отдел Миграция - СДВР, с цел организиране на връщането му в държавата по произход и до отпадане на пречките и създаване на необходимата организация по изпълнение на изложената спрямо него ПАМ.. Като правни основания са посочени разпоредбите на чл. 44, ал. 6, ал. 8 и ал. 10 ЗЧРБ.

Съгласно разпоредбата на чл. 44, ал. 10 от ЗЧРБ, настаняването на чужденци в Специалните домове за временно настаняване се извършва въз основа на заповед за принудително настаняване, издадена от компетентния орган по ал.1, като в заповедта следва да е посочено основаниято за прилагане на тази мярка. Правните основания при наличието на които чужденец може да бъде настанен временно в Специален дом за временно настаняване на чужденци към дирекция „Миграция“ – МВР са регламентирани в чл.44, ал. 6 ЗЧРБ. Идентично, съгласно чл.15, пар. 1 от Директива 2008/115/ЕО, освен ако не могат да се приложат ефективно други достатъчни, но по-леки принудителни мерки, държавите-членки могат да задържат гражданин на трета страна, по отношение на когото са образувани процедури за връщане, само за да се подготви връщането и/или да се извърши процеса на извеждане, и по-специално когато е налице опасност от укриване

или засегнатият гражданин на трета страна избягва или възпрепятства подготовката на връщането или процеса по извеждането. Продължителността на задържането е ограничено и съгласно чл.15, пар. 5 от Директива 2008/115/ЕО, може да продължи докато съществуват посочените в параграф 1 условия и е необходимо, за да се гарантира успешното извеждане на чуждия гражданин.

Формално са спазени законовите изисквания за форма и съдържание, включително и предвидените в ал. 10 на чл. 44 от ЗЧРБ – посочена е необходимостта и законното основание за принудителното настаняване на чужденеца в СДВНЧ - обезпечаване изпълнението на наложената ПАМ по чл. 39а, ал. 1, т. 2 вр. чл. 41, ал. 1, вр. чл. 44, ал.1 от ЗЧРБ.

От друга страна-принудителното настаняване по чл. 44, ал. 6 ЗЧРБ има обезпечителен, а не санкционен характер. То не се налага като последица от самото незаконно пребиваване или от неизпълнението на предоставения срок за доброволно напускане, а единствено доколкото е необходимо за подготовката и осъществяването на връщането.

В рамките на проверката за законосъобразност на оспорената заповед съдът съобразява изпълнени ли са обективните критерии на закона за издаване на административния акт, които включват и изложената от органа конкретна преценка за всеки отделен случай. В случая административният орган е приел наличие на опасност от укриване, като се е позовал на наложената на жалбоподателя ПАМ „връщане в страна на произход“, както и на фактическите обстоятелства, изложени в докладната записка, към която препраща оспорената заповед. Изложените в нея данни са относими към преценката за наличие на опасност от укриване и могат да обосноват необходимостта от предприемане на мерки за обезпечаване изпълнението на наложената ПАМ. Установяването на такъв риск обаче не обосновава само по себе си необходимостта от прилагане именно на най-интензивната мярка – принудително настаняване в СДВНЧ. Съгласно принципите на необходимост и съразмерност задържането е допустимо само ако след индивидуална преценка на всички относими обстоятелства се установи, че целта не може да бъде ефективно постигната чрез друга достатъчна, но по-лека принудителна мярка.

При тази преценка съществено значение има обстоятелството, че на 03.06.2026 г., т.е. преди издаването на оспорената заповед от 09.06.2026г., жалбоподателят е подал нова последваща молба за международна закрила. От представеното по делото писмо на Началника на отдел „ПМЗ-кв. Военна рампа“, РПЦ – С. се установява, че молбата е приета от ДАБ като последваща и е започнало предварителното ѝ разглеждане с оглед преценка за допустимостта ѝ, като с Решение № ВР-11/17.06.2026 г. не се допуска последващата молба до производство за предоставяне на международна закрила. Решението обаче се оспорва по съдебен ред и същото не е влязло в сила.

Към тази молба е приложим Регламент (ЕС) 2024/1348, който се прилага от 12.06.2026 г. Съгласно чл. 55, § 2 от Регламента молба, отправена след постановяване на окончателно решение по предходна молба на същия кандидат, представлява последваща молба. По силата на § 3 тя подлежи на предварително разглеждане, при което решаващият орган установява дали са възникнали или са представени нови елементи, които значително увеличават вероятността кандидатът да отговаря на условията за предоставяне на международна закрила или са относими към приложено по-рано основание за недопустимост.

По силата на общото правило на чл. 10, § 1 от Регламент (ЕС) 2024/1348 кандидатът има право да остане на територията на съответната държава членка, докато решаващият орган се произнесе по молбата в рамките на административната процедура. Това право обаче не е абсолютно. Чл. 10, § 4, б. „а“ допуска държавите членки да предвидят изключение при последваща молба, когато са изпълнени условията по чл. 56. Съгласно чл. 56, б. „б“ от Регламента, без да се засяга принципът на забрана за връщане, държавите членки могат да предвидят изключение от правото на оставане,

когато е отправена втора или друга поред последваща молба след постановяване на окончателно решение, с което предишната последваща молба е отхвърлена като недопустима, неоснователна или явно неоснователна. Съображения 77 и 78 от Регламента потвърждават целта на тази уредба – подаването на последващи молби да не позволява автоматично и неограничено препятстване на изпълнението на решенията за връщане, при неизменно спазване на принципа non-refoulement.

Република България е упражнила предоставената от правото на Съюза възможност чрез действащата национална уредба на чл. 76в, ал. 2 ЗУБ. Съгласно т. 2 на тази разпоредба при предварителното разглеждане не се предоставя правото по чл. 29, ал. 1, т. 1 ЗУБ на чужденец, който подава поредна последваща молба, когато предходната му последваща молба е счетена за недопустима или е разгледана по същество и връщането му в държавата по произход или в трета сигурна държава няма да доведе до застрашаване на живота или свободата му на някое от посочените основания или до излагането му на опасност от изтезание или друго жестоко, нечовешко или унизително отнасяне или наказание.

В настоящия случай молбата от 03.06.2026г. представлява поредна последваща молба. Преди нея жалбоподателят вече е подал последваща молба, която не е допусната до производство по общия ред, като решението на интервюиращия орган е оспорено пред АССГ. Следователно е налице първата от предпоставките на чл. 76в, ал. 2, т. 2 ЗУБ и фактическата хипотеза съответства на тази по чл. 56, б. „б“ от Регламент (ЕС) 2024/1348.

От това обаче не следва, че самото подаване на поредна последваща молба автоматично е лишено от всякакво значение за производството по връщане и задържане. Както чл. 56 от Регламента, така и чл. 76в, ал. 2, т. 2 ЗУБ поставят изключението под условието да бъде спазен принципът на забрана за връщане. Националната разпоредба изрично изисква преценка дали връщането няма да доведе до посочените в нея рискове. Следователно изключването на правото на оставане не може да бъде основано единствено на поредността на молбата, без да бъдат съобразени и останалите законови предпоставки.

В случая към датата на издаване на оспорената заповед последващата молба от 03.06.2026г. вече е била подадена, но предварителното ѝ разглеждане от компетентния решаващ орган не е било приключило. Именно в рамките на това производство ДАБ следва да прецени дали са налице нови елементи по смисъла на чл. 55, § 3 от Регламент (ЕС) 2024/1348. Поради това подадената молба не може да бъде игнорирана при индивидуалната преценка относно необходимостта и продължителността на задържането, макар сама по себе си да не обуславя автоматично право на оставане. Административният орган е следвало да я съобрази като част от актуалното правно положение на жалбоподателя. От мотивите на заповедта или от документите по административната преписка, към които тя препраща, следва да е установимо, че органът е отчел наличието на висящото производство по последващата молба и е преценил правното му значение за възможността и необходимостта от прилагане на задържане с цел организиране на връщането.

Обстоятелството, че по силата на чл. 76в, ал. 2, т. 2 ЗУБ във връзка с чл. 56, б. „б“ от Регламент (ЕС) 2024/1348 поредната последваща молба не поражда непременно право на оставане, не освобождава органа от тази преценка. Напротив, органът следва да установи дали в конкретния случай са налице предпоставките за приложението на това изключение, доколкото от тях зависи правното положение на чужденеца и възможността за изпълнение на ПАМ „връщане“.

Независимо от разрешението на този въпрос съдът намира, че оспорената заповед не отговаря на изискването задържането да представлява крайна мярка, прилагана след конкретна преценка за невъзможност да бъдат използвани достатъчни, но по-леки средства. В съдебното производство са представени доказателства, че жалбоподателят работи въз основа на сключен договор с общинско предприятие „Столично предприятие

за третиране на отпадъци“, както и че живее на семейни начала с К. Д. Д. в жилището ѝ, находящо се в [населено място], която заяви пред съда, че имат лична връзка с жалбоподателя и съвсем скоро им предстои сключване на граждански брак.

Жалбоподателят Я. Л. Н. е с безспорна самоличност, като по делото не са установени конкретни негови действия, насочени към укриване или фактическо възпрепятстване изпълнението на заповед УРИ 5392 ПАМ-973/04.09.2025г. Безспорно от поведението му се установява стремеж да остане на територията на Република България, включително предвид неизпълнението на предоставения срок за доброволно напускане и заявеното нежелание да се завърне в държавата по произход. Същевременно обаче този стремеж се реализира чрез използване на предвидени в закона правни средства – подаване на молби за международна закрила и упражняване на правото на съдебна защита, а не чрез укриване, отказ от съдействие или други конкретни действия, насочени към осуетяване на принудителното връщане.

Ето защо самото желание на жалбоподателя да остане в страната, както и предприемането на допустими от закона действия за постигането на тази цел, не могат автоматично да бъдат приравнени на опасност от укриване. При преценката на този риск следва да бъдат отчетени и установените по делото обстоятелства, че лицето разполага с конкретен и проверим адрес, на който може да пребивава, работи и получава трудови доходи. Тези данни са относими както към действителната степен на риска от укриване, така и към възможността целта на производството да бъде обезпечена чрез по-лека мярка.

Изискването за разглеждане на по-леките мерки преди задържането произтича пряко от чл. 15, § 1 от Директива 2008/115/ЕО. Следователно наличието на опасност от укриване е основание да бъде обсъдена необходимостта от обезпечителна мярка, но не води автоматично до необходимост от лишаване от свобода. Административният орган е следвало конкретно да установи защо при индивидуалните обстоятелства на лицето по-лека мярка не би била достатъчна за постигане на преследваната цел.

Съвкупната преценка на тези обстоятелства води до извод, че не е необходимо прилагането именно на най-интензивната мярка, свързана с лишаване от свобода. В тази насока е и факта, че жалбоподателят е освободен от СДВНЧ –С. на 19.06.2026г. , като се е явил лично в проведените две открити съдебни заседания по делото.

В откритото съдебно заседание на 10.09.2026 г. в съдебната зала се яви и д-р К. Д. – лицето, с което същият живее на семейни начала.

По тези съображения оспорената заповед следва да бъде отменена като издадена при несъответствие с материалноправните изисквания за необходимост и съразмерност на задържането и в противоречие с целта на закона.

Съгласно изхода на спора, разноски се дължат на жалбоподателя, които са своевременно заявени. Видно от представения договор за правна помощ /л. 125/, същата е осъществена безплатно на основание чл.38 ал.1 т.2 от Закона за адвокатурата, поради което и своевременно заявената от адв. С. П. претенция и като съобрази разпоредбата на чл.8 ал.3 от Наредба № 1/2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа, СДВР следва да бъде осъдено да заплати на адв. П. сумата от 500 евро.

Водим от горното и на основание чл. 44, ал. 8, вр. чл. 46а, ал. 1 и ал. 2 ЗЧРБ, Административен съд София – град - 61 състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Я. Л. Н. /Y. L. N./ ЛНЧ [ЕГН] , роден на 06. 08. 1982 г. в К., гражданин на К., чрез адв. С. П., Заповед УРИ № 5392 ПАМ - 314/09.06.2026 г. на Началник на отдел „Миграция“ –СДВР.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на адвокат С. Б. П. – САК с личен номер [ЕГН] сумата от 500 /петстотин/ евро, представляваща разноски за адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: